

KRZYSZTOFORY

Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

23

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
Kraków 2005

Kolegium Wydawnicze Muzeum Historycznego Miasta Krakowa /

Editorial Board of the Historical Museum of the City of Krakow:

Michał Niezabitowski (przewodniczący / President)

Elżbieta Firlet

Ewa Gaczoł

Grażyna Lichończak-Nurek

Wacław Passowicz

Stanisław Piwowarski

Jacek Salwiński

Maria Zientara

Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa /

Krzysztofory. Scientific Bulletin of the Historical Museum of the City of Krakow

Redaktor / Editor:

Anna Biedrzycka

Współpraca redakcyjna / co-editor:

Monika Burzyńska

Projekt graficzny / Graphic Design:

Monika Wojtaszek-Dziadusz

Ilustracje / Illustrations:

Ł. Biały, J. Bober, A. Drozdowski, S. Dryja, J. Firlet, P. Guzik, H. Hermanowicz, I. Krieger,

J. Korzeniowski, R. Korzeniowski, B. Kostuch, J. Kozina, F. Mielczarek, F. Nowicki,

U. Oettingen, B. Ostafin, A. Piwowarczyk, W. Plewiński, B. Siklucka, M. Studnicki,

P. Tomczyk, E. Witecki, E. Zaitz

Konsultacja językowa streszczeń na język angielski / Language consultation of summaries into English:

Piotr Mierzwa

Skład, przygotowanie do druku / Typesetting:

„AKNET” Krzysztof Kogut, www.aknet.biz.pl

Druk / Printing:

DjaF

Wydawca / Publisher:

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa / The Historical Museum of the City of Krakow

Rynek Główny 35

31-011 Kraków

tel. 012-619-23-00

www.mhk.pl

e-mail: dyrekcja@mhk.pl

© Copyright by Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, 2005

ISSN 0137-3129

Jadwiga Klepacka (1920–2005)

Ze smutkiem pożegnaliśmy 25 lutego 2005 roku na cmentarzu Rakowickim Jadwigę Klepacką – naszą koleżankę, długoletniego pracownika Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, emerytowanego kustosza.

Dla wielu z nas Pani Jadwiga pozostanie na zawsze w pamięci jako szlachetny człowiek, serdeczna koleżanka z humorem i nieodzownym dystansem podchodząca do trudnych spraw codziennego bytowania. Zawsze jawić się nam będzie jako pełna dystynkcji dama, jakby z innego niż nasz świata, świata pełnego spokoju, trwałych wartości, zwycięsko wychodzącego z trudnych prób, jakie niesły niepewne lata 2 połowy XX wieku. Praca w muzeum, z natury swojej jakby mateczniku, w którym kontakt z dziełami sztuki, pamiątkami i dokumentami po herosach minionych lat, których lepiej lub gorzej weryfikował przemijający czas, sprawiała, że ta jej postawa zyskiwała dodatkowy wymiar, była swoistą receptą na „pocziwy” żywot, w którym pochylenie się nad drugim człowiekiem, jego problemami i kłopotami, okazanie mu serca i zrozumienia było jedną z naczelnych zasad.

Jadwiga Klepacka należała do Pokolenia Kolumbów, urodzonego w wolnej Polsce, z nią łączącego nadzieje na życiowe sukcesy. Pokolenia, któremu zamiast na uniwersytetach, przyszło zdawać egzamin z życia w trudnych czasach okupacyjnej nocy. Po maturze w przemyskim liceum humanistycznym, jako pracownik Polskiego Komitetu Opiekuńczego – Rady Głównej Opiekuńczej nosiła pomoc najbardziej potrzebującym, umniejszając dolegliwości i niedostatki, będące konsekwencją wojny. Po jej zakończeniu przeniosła się wraz z matką z rodzinnego Przemysła do Krakowa, z którym związała się na dalsze lata życia.

Należała do pierwszego rocznika studentów, którzy w trudnych powojennych latach starali się dogonić przez wojnę utracony czas. W latach 1945–1950 studiowała historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Na utrzymanie dorabiała, pracując m.in. w Wydziale Kultury Urzędu Wojewódzkiego jako podreferendarz. Jej mistrzami uniwersyteckimi byli profesorowie: Wojsław Molè, Adam Bochnak, Lech Kalinowski. Pracę magisterską pisała pod kierunkiem prof. Wojsława Molègo, poświęciła ją ikonom ruskim w Przemysłu. Sumienny stosunek do studiów, pracowitość i zdolności zdecydowały, iż po magisterium w roku akademickim 1950/

1951 została zatrudniona w charakterze asystenta w Zakładzie Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po rocznym stażu, jako młody, wybijający się historyk sztuki, została rekomendowana do pracy w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, z którym od tej pory związana była aż do końca swej drogi zawodowej (1952–1980). Tam przeszła wszystkie szczeble kariery muzealnej od asystenta po kustosza, kierownika działu i głównego inwentaryzatora zbiorów. Należała obok Jerzego Dobrzyckiego, Henryka Müncha, Jana H. Pachoskiego, Juliusza Demela, Antoniego Breyera, Marii Oremusowej, Celiney Bąk-Koczarskiej, Jerzego Waszkiewicza do grona pierwszych pracowników Muzeum Historycznego, wyodrębnionego z Archiwum Aktów Dawnych Miasta Krakowa. Wywarli oni znaczący wpływ na kształt powstającej placówki. Od pierwszych dni pracy aktywnie włączyła się

w przygotowanie pierwszej ekspozycji poświęconej dziejom i kulturze Krakowa, otwartej w kamienicy Krauzowskiej przy ul. św. Jana 12 w 1955 roku, która służyła krakowianom i turystom do 1967 roku. Brała udział w przygotowaniu kolejnych wersji tej ekspozycji w 1968 i 1979 roku, tej drugiej już w nowej siedzibie Muzeum Pałacu „pod Krzysztoforami”.

W ciągu długich lat pracy muzealnej była organizatorką wielu ekspozycji, które trwale wpisały się w pamięć widzów i w dzieje kultury naszego miasta. Nie sposób wymienić wszystkich, należy przypomnieć te najważniejsze, które często miały charakter pionierski i wytyczały nowe pola zainteresowań dla następców: *Widoki Krakowa*, *Zabytki metalowe w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*, *Krakowskie cechy*, *Pamiętki Towarzystwa Strzeleckiego*. Prócz organizacji wystaw prowadziła prace badawcze, z których wiele, mimo upływu lat od ich publikacji, po dziś zachowało aktualność. Za najważniejszą pracę w jej dorobku uznać należy obszerny katalog zatytułowany *Zabytki cechowe w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*. Poprzedzony obszernym wstępem katalog ten jest wnikliwą historią krakowskiego rzemiosła, jego tradycji i obyczajów (Kraków 1957). Każdy badacz, podejmujący dziś tę problematykę, nie może pominąć tego opracowania.

Cechom, krakowskiemu rzemiosłu i jego organizacjom poświęciła jeszcze kilkanaście publikacji, z których przypomnieć należy: *Katalog zabytków cechowych województwa*

krakowskiego (Kraków 1963), *Cechy krakowskie* (Kraków 1974), *Pamiętki Towarzystwa Strzeleckiego* (Kraków 1967). Na osobne potraktowanie zasługuje Jej wnikliwe opracowanie dziejów i architektury nieistniejącego już *Kościola WW. Świętych w Krakowie* (zamieszczone w *Kronice Miasta Krakowa 1959–1960*, Kraków 1960, s. 35–67). Jedną z ważniejszych Jej prac, wykonaną w ostatnich latach działalności zawodowej, było przygotowanie scenariusza i obszernego informatora wystawy stałej *Zegary ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*, która została otwarta w 1975 roku w salach II piętra Kamienicy Krauzowskiej i przez ponad 15 lat służyła publiczności.

Nie tylko te spektakularne dokonania zapewniły jej trwałe miejsce w historii polskiego muzealnictwa. Równie ważna była jej codzienna żmudna praca kierownika działu inwentaryzacji i gromadzenia zbiorów, praca, w której wykonywały się zręby nowoczesnej dokumentacji muzealnej, kiedy wdrażano nowoczesne na ów czas zasady opracowywania zbiorów. Po przejściu na emeryturę nie zerwała kontaktów z Muzeum, na ile pozwalało zdrowie do końca interesowała się losami naszej instytucji.

Za swoje zasługi Jadwiga Klepacka została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W zmarłej straciliśmy życzliwą ludziom koleżankę, prawego człowieka, znakomitego muzealnika. Cześć Jej pamięci.